

9/2012

XXB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Brad R. Torgersen

Průzkumníci

Karl Bunker

Pod řvoucími nebesy

České povídky

Vladimír Zábrodský

Luka

Pavel Obluk

Když v ráji sršelo

Petra Kubátová

Nouzová směrnice

Pavel Urban

Služba

Publicistika

Jason Sanford

Když máte psaní v krvi,
potřebujete workshop?

Julie Nováková

Nesmrtelnost: Toužíme po ní,
bojíme se jí...

Martin Zhouf

Rozhovor

s Patrikem Krásným

www.casopisxb1.cz

Cena: 75 Kč – 3,05 euro

9 771804 660004

0 9

Kristine K. Rusch
Bezvětrří

Budoucnost nakupování

www.aukro.cz

Nákupní vzášedlo (0)

Vybrat planetu

Vybrat jazyk

Vybrat časoprostor

Vybrat tón komunikace

TUBA EXPRES

ranní káva
teplé pečivo
šlafrůnek
zmrzlina
záškrbové ryby

AUKROBOTI

UKLIDÁČI
domu
bytu
kanceláře
SPOLEČNÍČI
douchování
nejky
intimní
PRACOVNÍČI
vepiš obor

MALE BIO SPOTŘEBÍČE

vysavače
zasevače
odsevače
roznašeče
přenašeče
donašeče

MUTANTÍ MAZLIČCI

kočkopsi
ptákoryby
hmyzoplazi
přítulníci
přísavníci
s / bez
vibraze

MEZIPLANETÁRNÍ PRAVIDLA

AUTOmobily
ROPOmobily
PLYNOmobily
NANOmobily
HYPERmobily
BIOmobily

TELEPORTY

individuální
párové
hromadné
časové

HYBERNACE

částecná
celková
zeptat se na
stav

NÁHRADNÍ ORGÁNY

KONČETINY
umělé
ORGÁNY
umělé
bio
parazitické
TEKUTINY
chemické
bio

OBLIČEJOVÉ KOREKCE

vybrat tvar
navrhní svůj
slavné tváře
osvědčená
klasika
alternativní
scéna

slušný
sousedský
drzý
přátelský
vulgární

Speciální akce!
Roboživelník

Multifunkční domácí aukrobot.
Vhodný do rukou i chapadel
od 3 do 300 let.

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Brad R. Torgersen: Průzkumníci	3
Karl Bunker: Pod řvoucími nebesy	15
Kristine Kathryn Rusch: Bezvětrí	19

Domácí SF

Vladimír Zábrodský: Luka	36
Pavel Obluk: Když v ráji sršelo	49
Petra Kubátová: Nouzová směrnice	58
Pavel Urban: Služba	60

Publicistika

Jason Sanford: Když máte psaní v krvi...	61
Julie Nováková: Nesmrtelnost: Toužíme po ní, bojíme se jí...	63
Aleš Smutný: Celospolečenská terapie, aneb filmový Mars	66
Martin Zhouf: Čeští a Slovenští výtvarníci SF a F...	80

Fantastická věda

Čtvrtý a pátý Plutův měsíc; Čtení Hawkingova mozku; Nebezpečná kombinace „živých“ vakcín; Nejlehčí materiál na světě	65
--	----

Filmfaroniáda

Filmové premiéry; The Amazing Spider-Man; Abraham Lincoln: Lovec upírů; Temný rytíř povstal; Ať vejde ten pravý; Klapka!	69
--	----

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; Neal Stephenson: Anatém; Počítačové piráti; Veronica Rossi: Pod nekonečnou oblohou; Karel Naxera: Kruh věčných návratů; Žoldnéři fantasie: Dobré zprávy ze záhrobí; Karen Thompsonová Walkerová: Věk zázraků; William R. Fortschen: Vteřinu poté; John Flanagan: Bratrstvo – Vydědění; Peter Terrin: Hlídač; Markéta Dočekalová: Rychle a bezbolestně; Michael Koryta: Tak chladná řeka; Gregg Olsen: Závist; George R. R. Martin: Hra o trůny 1; <i>Nové knihy</i>	72
---	----

Šéfredaktor

Vlado Říša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jjiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 9. 2012

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Maciej Garbacz

Korektury

Korektury jsou dvojího typu, redakční a jazykové. O redakčních se zmíním někdy jindy, tentokrát mám na srdci ty jazykové. Musí je dělat lidé, kteří umějí česky. Zdá se vám to bezpředmětné?

Když jsem přicházel do Ikarie, myslel jsem si, že u nás se česky umí a že se to týká i mne. Dlouhá léta práce v časopisu i v knižním nakladatelství mě již dávno vyvedla z tohoto omylu.

Práce korektorů, tedy přesněji řečeno korektorek (co jsem za ta léta pochytil, tak je to, že v této branži je daleko víc žen než mužů) je těžká a navíc nevďěčná. Nejenže je čeština mnohovětrná, místy záludná, ale co hlavně, velmi často se mění. To, co jsem se kdysi učil ve škole, v mnoha případech už neplatí, nebo platí dvě až tři možnosti a všechny jsou správně. Někdo však preferuje jednu možnost, jiný druhou... V časopisu je však potřeba je sjednotit, aby se čtenář nemátl. Neboť ani čtenář není vždy znalý všech nuancí jazyka českého.

Kdysi jsme v jiném časopisu měli rubriku, která pokud možno vtipně glosovala nejhorší či legrační chyby a překlepy. Byla převlece oblíbená, tedy u čtenářů. Bylo to však v době dřevní, kdy mnohá nakladatelství šetřila na nesprávném místě, tedy na korekturách.

Pravdou totiž je, že mnozí spisovatelé, a to i ti nejrenomovanější, nastřílejí na jedné stránce tolik chyb, že opravovat ji „úča“ ve škole, vypsal by červenou propisku na pár listech. Leckdy je to ovšem dáno tím, že se člověk soustředí na to, co píše, aby to mělo hlavu a patu, nebo dokonce nějakou myšlenku, a pak mu nějaká ta gramatika starosti nedělá. Jde hlavně o lidi, kteří píšou lehce a nemusí po sobě texty příliš opravovat. Strašně moc pomohla automatická kontrola pravopisu, která odchyty „přelky“, jak tomu rád říká Ondra Neff. Jenže na to absolutní spoleh také není, protože některý překlep může být správně jako slovo, ale s úplně jiným významem, a pak je člověk za blbce. Dobře si pamatuji, že kdysi jsem vydával ve svém nakladatelství Ondřejovi knihu. Je známý tím, že jeho texty předem čte hned několik betatesterů, korektorů a vůbec. Když jsem dostal text, který měl být po korekturách a „projel“ jsem ho tehdy velmi slušným korektorem T602, našel mi tam přes padesát chyb. Prostě čeština je věc těžká, jak ostatně dokazují diktačky v televizi.

Lépe jsou na tom korektoři knižní, neboť tam většinou není časový pres, kterým trpí korektoři časopisečtí a novinoví. Když si uvědomíte, že na časopis zvící knihy (budete se divit, ale XB-1 má přibližně tolik stránek jako normální román), mají týden, tak se před jejich znalostmi češtiny a schopnostmi nepřehlédnout chybu hluboce skláním.

Problém je také v tom, že opravy zanáší člověk a ten může jednu chybu odstranit a další udělat. Ne, že by se mi to nestalo o:(((. Nejhorší okamžik pro šéfredaktora/redaktora/autora/korektora... nastane v okamžiku, kdy dostane hotové dílo do ruky, a první, na co mu padne zrak, je nějaká hrubka. Pokud není na titulce nebo první stránce, každý z nás si zhluboka oddychne.

Vlado Ríša

p.s. jeden renomovaný korektor prohlásil, že je ochoten se vsadit, že dokáže najít pět chyb na jakékoli stránce jakéhokoli časopisu nebo knihy. Věřím mu.

CONiáš? CONec světa!

Podle všelijakých předpovědí se blíží konec světa. V sobotu 15. září 2012 můžete být svědky jednak toho, jak budeme vybízet k panice, ale i toho, jak budeme tyto pověry přezíravě zesměšňovat. Šestý CONiáš v Městské knihovně v Praze se totiž zaměří právě na fenomén konce světa.

Naši hosté pohovoří o tom, proč konec světa přijde či nepřijde, uvidíte všemožné konce světa ve filmech, seznámíte se s knihami, kde se konec světa v libovolné podobě objevuje. Na apokalypsu nás připraví Armáda České republiky. A jako vždy budete mít možnost si zahrát hry, půjčit nebo koupit různé knihy a pobavit se všelijakými dalšími způsoby. Neváhejte a přijďte. Pokud mají Mayové pravdu, mohlo by to být naposledy. Kdy? 15. 9.

od 10.00 do 21.00 hodin. Kam? Ústřední knihovna MKP (Mariánské nám. 1, Praha 1). Vstupné: Čtenáři knihovny mají vstup zdarma, ostatní 80 Kč. Více informací na webu www.mlp.cz, na Facebooku <https://www.facebook.com/Conias.knihovna> nebo přímo v knihovně.

Stěhování

Karlovka a Londýnská 81, to jsou adresy, kde můžete od konce srpna najít Galerii Nemesis. V knihkupectví Daemon hostuje Galerie se stálou expozicí a v centru Prahy v Karlově ulici č. 25 otevřela své nové domovské prostory. V plánu jsou v podzimním čase nové výstavy a workshopy, ale stálou prodejní expozici originálů, tisků a i nových dárkových předmětů můžete navštívit každý den od 10 do 20 hodin.

Reprezentační družstvo České republiky na mistrovství Evropy v basketbalu veteránů 2012 v Kaunasu uhrálo čtvrté místo ve složení J. Pospíšil, J. Kaňa, J. Nečas, K. Brabenec, J. Svojanovský (horní řada zleva), M. Zalabák, M. Kolářček, J. Klíma a V. Ríša (dolní řada zleva)

Brad R. Torgersen

Průzkumníci (OUTBOUND)

Když mi bylo jedenáct, Země shořela.

Pořád si vzpomínám, jak táta s řevem vběhl do hotelového pokoje na vesmírné stanici. Nepamatuju si, co přesně řekl. Ale se strachem v očích mě popadl a hodil si mě přes rameno. Totéž udělal i s mojí malou sestřičkou Irenkou a pak se zase prohnal dveřmi – a oba jsme mu poskakovali na deltových svalech jako pytle brambor.

Nevzal zavazadla ani naše hračky.

Dokonce ani můj invalidní vozík.

Vzpomínám si, že na zahnuté chodbě bylo plno dospělých: řvali, mlátili se a ječeli.

Jeden se nám postavil do cesty a táta ho doslova odkopl.

A to nikdy v životě nikomu neublížil.

Irence byly teprve čtyři roky a bez ustání volala mámu. Jenže máma byla na pohovoru na druhé straně stanice a nikde jsme ji neviděli.

Pořád jsem myslel na vozík. Jestli se děje něco tak hrozného, že tatka zapomněl na můj nový drahý vozík, tak je to vážně, vážně zlé.

Dorazili jsme ke vchodu do lodi, ale stáli tam velcí chlapi s puškami a nechtěli tátu pustit na palubu.

Řval na ně. Oni zase řvali na něj.

Vzpomínám si, že mě a Irenku pomalu postavil na zem a oba nás velmi pevně objal. Hladil nás velkýma rukama po zátylcích a přitom k nám mluvil.

„Mirku, jsi starší. Musíš se postarat o Irenku. A po tobě, Irenko, chci, abys byla na bratříčka hodná a poslouchala ho. Oba odsud musíte odletět, ale já s váma nemůžu.“

Velcí chlapi s puškami ustoupili a vchodem prošli nějací lidé v lodních blůzách a pokusili se mě s Irenkou odtáhnout od táty. Přepadla mě panika.

Nechtěl jsem se ho pustit.

Irenka kopala. Já všeštěl, protože kopat jsem nemohl.

Ze všech sil jsme se drželi tátovy košile.

Nakonec nás okřikl tak nahlas, že jsme zmlkli, protože jsme ho nikdy neslyšeli říkat taková slova ani takhle řvat.

Omluvil se nám a oba nás políbil. Pustili jsme mu límec.

„Pamatujte si mě,“ řekl, když nás lidé z posádky začali odnášet. „Pamatujte si na tátu a mámu. Budeme vás pořád mít rádi!“

* * *

Loď byla plná lidí. Hlavně dalších dětí.

Stěnami se rozlehlo dunění a některé děti zaječely. Já byl ale klidnější. Poznal jsem, že jsme se odpojili od stanice, ucítil jsem totiž, že se ztratila veškerá přitažlivost.

To bylo dobré. Kde není gravitace, nepotřebuju vozík.

Členové posádky, kteří nás odnesli od táty, se s námi ani nebavili. Honem nám našli dvoumístnou G sedačku, zapnuli nás do ní a zamířili jinam.

Irenka popotahovala a plakala a já ji držel za ruku a koukal z okna. Nejspíš jsem byl ještě příliš omráčený a vlastně si ani neuvědomoval, co se právě stalo s naší rodinou.

Loď vyrazila a velké prstence stanice se nádherně točily. Ucítil jsem v břiše přetížení, pak změnilo směr o devadesát stupňů. Táhl mě to na bok a výjev v okně se roztočil a stanice se začala

rozpadat. Nevím, co se stalo, ale uviděl jsem, že celou stanici jako by na chvíli obalil jakýsi jiskřivý oblak, a pak přišel tak ostrý bílý záblesk, že jsem si musel zakrýt oči.

Když jsem se rozkoukal, stanice už byla pryč a přetížení mě tak prudce vtisklo do sedačky, že se mi těžko dýchalo.

Irenka už neplakala, jen tiše kňourala a tak pevně mi svírala ruku, až mě napadlo, jestli si nezpřetrhá nějaké šlachy.

Loď letěla. Rychle.

Noční stranu Země pokrývaly ohromné kaňky, které slabě rudě žhnuly jako nějaká obrovská rozdrážděná vyrážka.

Tu a tam prosvítly mohutnými, kypícími mračny záblesky.

Kolem naší sedačky se šinul nějaký dospělák ve skafandru a s helmou pod paží. Poklepal jsem mu na ruku a ukázal z okna.

„Co se to děje?“

Zastavil se, nahnul se přes nás a vykoukl ven.

„Udeřili na oběžnou dráhu,“ řekl americkou angličtinou. „Teď vysílají do atmosféry antihmotový hlavice. Pane na nebi...“

Zatímco jsem hleděl z okna, vyrazil k zádi.

Věděl jsem, že někde tam dole se dostali do potíží moji bratraci, sestřenice a prarodiče. Kouřová oblaka byla tak hustá, že jsem nedokázal jasně rozeznat světadíly, ale stejně jsem se snažil najít Evropu. Polsko leželo u moře a říkal jsem si, že u moře to třeba nebude tak zlé.

Dokud jsem nespatriil denní stranu a nevšiml si, že všude, kde ty žhnoucí kaňky zasáhly oceán, vybuchuje voda ve smršťích bílé páry.

A ty kaňky se kvapem šířily, jako když jsme ve škole koukali na zrychlený záznam, jak roste plíseň v Petriho miskách.

Potom se loď obrátila, přišel jsem o výhled a ještě větší přetížení mě zamáčklo zpátky do sedačky.

Odvrátil jsem pohled od okna a zjistil, že se o mě Irenka opírá. Byla vyčerpaná a měla zavřené oči.

Začala pravidelně a zlehka oddychovat a zanedlouho jsem ucítil, že mi padají víčka, a pak už nebylo nic, jen vzpomínky na navždy ztracené rodiče.

* * *

Irenka se probudila s pláčem a museli přijít dospěláci v lodních blůzách a odnést ji na záchodky. Když ji zase přinesli, měla na sobě jen a pouze plenku. Řekli mi, že se jí stala nehoda a čisté oblečení dostane až za hodinu. Sestřička měla nateklé a vypoulené oči a na všechno teď hleděla, jako by ji to mohlo pokousat.

Zeptal jsem se, jestli si ji můžu posadit na klín, a po chvíli přemlouvání mi řekli, že ano, pokud budeme oba zapnuti. Létat ve stavu beztlíže bez pásů je nebezpečné. Ale to jsem už věděl.

Irenka se mi schoulila na klíně a plenky na ní potichu zašustily. Zapnul jsem nás a ovinul kolem ní ruce.

Zaklonil jsem hlavu, zavřel oči a zadoufal, že si odpočinu. Byl jsem unavený jako ještě nikdy.

„Chci maminku,“ zaškemrala Irenka slabým hláskem.

Otevřel jsem oči a zadíval se jí do tvářičky.

„Já taky,“ opáčil jsem. „Ale myslím, že máma s tátou jsou mrtví.“

Sestřička ztuhla, začala zase kňourat a přitiskla se mi obličejem na prsa.

Pevně jsem ji objal a ucítil v krku knedlík. Netušil jsem, koho je mi líto víc: jestli sestřičky, mě nebo rodičů. Přemohl jsem příval smutku a snažil se zůstat v klidu. Pořád jsem cítil, jak mě táta držel za hlavou, když se mi díval do očí a říkal, že se musím postarat o Irenku – protože věděl, že ani on, ani máma už nebudou moct. Tvářil se při tom odevzdaně. Odevzdaně, ale zcela důstojně. Zatímco ostatní dospěláci na stanici propadali panice, on se postaral o to, abychom se s Irenkou dostali do bezpečí.

Teď jsem pro sestřičku musel být silný já. A musel jsem být silný kvůli nám oběma.

Ztěžka jsem polkl, mlčky ronil slzy a něžně hladil Irenku po zlatých vlasech.

O hodinu později přišla k naší sedačce nějaká dospělá paní. Byla starší než všichni dospěláci, které jsme na palubě viděli, a krátké vlasy jí už šedivěly. Působila mateřsky, usmála se na nás a poplácala nás po ramenou.

„Mluvíte TransComem?“

„Ano,“ opáčil jsem.

„Dobře. Můžete mi prosím říct, jak se jmenujete a kolik je vám let?“

„Já jsem Miroslaw Jaworski. Tohle je má sestra Irenka. Mně je jedenáct, jí jsou čtyři.“

Milá paní si zapsala naše jména do PDA.

„Víte, kde máte rodiče?“

„Ano. Tátu nechtěli pustit na palubu. Už je mrtvej.“

Sevřela rty a zamračila se.

„To mě mrzí, zlatíčko. Kapitán nedovolil, abychom na palubu vzali víc dospělých, než už tu bylo. Jsme plní.“

To mě moc neutěšilo. Ale snažil jsem se zůstat silný. Něco mi říkalo, že moje dětství vzalo rychlý konec a čím dřív se začnu chovat jako chlap, tím líp.

„Co se stalo?“ zeptal jsem se.

„Ehmm... Sledoval jsi posledních pár měsíců zprávy?“

„Ne.“

„Ono se... oni... ne, asi bude lepší, když ti to nebudu vysvětlovat. Zlatíčko, někdo zahájil válku. Hrozně škaredou válku.“

„Proč?“

Žena se odmlčela, rozostřily se jí oči a rozechvěly se jí zamračené rty.

„Nemám nejmenší ponětí, sakra,“ zašeptala.

Potom si vzpomněla, s kým mluví, omluvila se, že kleje, a vrátila se k sepisování informací. Poznamenala si, kde jsme žili, zeptala se nás na jména členů širší rodiny, a zjišťovala, co nám chutná, jestli máme nějaká oblíbená videa, na která jsme rádi koukali, a jestli by o nás neměli dospělí na lodi něco vědět.

„Nemám tu vozík,“ odpověděl jsem.

„Prosím?“

„Na zemi se bez něj nehnu.“

Udělal jsem, jako že kývám malým joystickem na ovládání elektrického vozíku, bez kterého bych se nikam nedostal, leda že bych se plavil po zemi.

„Jsi ochrnutý?“

„Ano.“

Opět se jí roztrásl rty a bezděky zvedla ruku a odhrnula mi z čela pramínek vlasů.

„To nic,“ řekl jsem. „Kde není přitažlivost, tam nohy ani nepotřebuju. To je jeden z důvodů, proč šla máma na ten pohovor. Myslela, že sežene práci v nějaké kolonii na asteroidu, kde už si tím vozíkem nejspíš nebudu muset nikdy lámat hlavu.“

„Ovšem. Vyřídím to kapitánovi. Dokážeš se postarat o sestru, nebo mám zjistit, jestli by o ni nemohl pečovat někdo z nás?“

„Já chci Mirka,“ prohlásila Irenka, ani se na ni nepodívala a instinktivně mě objala s takovou silou, až jsem si pomyslel, že nemusím nic říkat.

Paní vstala a speciální boty ji udržely na podlaze. Ještě jednou mě něžně pohladila po vlasech.

„Když budete potřebovat s něčím pomoci, tak stiskněte to modré tlačítko na sedačce před vámi. Jmenuju se Elaine a patřím k posádce. Jinak obrazovka pod tím tlačítkem je počítač, můžete na něm něco sledovat nebo si zahrát nějakou hru.“

„Díky,“ opáčil jsem. „Ale hlavně by mě zajímalo, kam vlastně letíme.“

„To se ještě neví. Kapitán se teprve musí rozhodnout. Pod útokem není jen Země.“

* * *

Letěli jsme obyčejnou lodí pro meziplanetární lety. Takové lodě jsou tak obyčejné, že nemají ani jména, jen čísla. Kapitán se nás snažil co nejlíp uvést do obrazu, ale zřejmě nebyl zvyklý mluvit k dětem, a tak jsem se musel pořád obracet na Elaine, aby mi něco vysvětlila.

Řekla, že se kapitán rozhodl, že nás vezme na Jupiter, kde v tamějších vesmírných koloniích možná najdeme další uprchlíky.

Téměř neustále jsem cítil přetížení, museli jsme totiž letět co možná nejrychleji, abychom unikli válečným družicím, které ještě lovily mezi Zemí a Měsícem.

To znamenalo, že jsem musel strávit první půlku cesty na sedačce, kterou nám s Irenkou přidělili, což by mi ani tak nevadilo, kdybych nepotřeboval, aby mi Elaine pomohla pokaždé, když jsem musel na záchod. Jak mě tak nosila uličkou, pár mladších teenagerů se mi smálo a pokřikovalo na mě, že jsem děcko. S tím jsem si nedělal hlavu. Když člověk stráví dětství jako mrzák, zvykne si, že se k němu spousta dětí nikdy nechová hezky.

Ale když si začali dobírat Irenku, bylo mi jasné, že s tím musím něco udělat.

Počkal jsem, až se dostaneme za půlku a poletíme několik hodin setrvačností, než začneme zpomalovat. To byla doba, kdy se ostatní děti cítily divně a já líp. Několik předešlých měsíců jsem kvůli přípravám na máminu očekávanou práci na asteroidech strávil ve středu stanice ve výcvikových místnostech s nulovou gravitací. Teď jsem nabyté zkušenosti maximálně zúročil.

Stačilo, aby ztmavlo pár monoklů a nateklo pár rtů – jak jejich, tak mých –, a udělali jsme si jasno.

Když na to přišla Elaine, tak mi pochopitelně pořádně vynadala. To dospělí musejí, aby si všichni mysleli, že nestojí na ničí straně.

Ale když se vrátilo přetížení a já zase potřeboval, aby mi pomohla na záchod, tiše mi prozradila, že je ráda, že jsem se sestřičky zastal, a pár spratků přestalo tak zlobit.

Nikdo mě už nepopíchoval a ti, co otravovali Irenku, už ani neekli.

A to mi stačilo.

* * *

Obrovský Jupiter za lodními okny vypadal nádherně. Vznášel se za nimi už týden a pomalu se zvětšoval s tím, jak jsme upravovali kurz a slétali na oběžnou dráhu, abychom se spojili s jednou z jupiterských stanic, o kterých kapitán krátce pohovořil před tím, než jsme opustili soustavu vnitřních planet.

Nevím, co jsme si všichni mysleli. Vnímali jsme jupiterské kolonie jako nějaký bájný cíl a všichni jsme si s nimi začali spojovat různá – a později mi došlo, že nerealná – očekávání. Obzvlášť Irenku Jupiter uhranul.

Připadal jsem si hrozně, musel jsem jí totiž pořád připomínat, že až vystoupíme z lodi, neuvítají nás u dveří máma s tátou. Vždycky se na mě naštvala a prohlásila, že mě nesnáší, protože jsem rád, že umřeli a můžu teď zastávat tátovu roli a sekýrovat ji. Hned nato se vydala na malé hřiště, které posádka přichystala ve spodním nákladovém prostoru, a hodinu jsem ji neviděl. Pak se rozmrzele vrátila na sedačku, omluvila se, že na mě byla zlá, a zakončili jsme to pořádným objetím.

Zrovna byla vepředu na záchodě, když světla na palubě zčervenala a z lodního rozhlasu se ozvalo houkání.

Pak zaburácel kapitánův hlas a na chvíli přehlušil ječení osatných dětí.

„ZAÚTOČILA NA NÁS AUTOMATICKÁ OBRANNÁ DRUŽICE! PŘIPOUTEJTE SE A PŘIPRAVTE SE NA VELKÉ PŘETÍŽENÍ!“

Okamžitě jsem pomyslel na Irenku zavřenou na záchodcích. Odrasil jsem se rukama od sedačky, ale Elaine mě chytila za ruce a rychle mě stáhla zpátky.

„Budeš poslouchat!“ zařvala na mě.

„Ale co sestřička!“

Všimla si, že hledím vytřeštěnými očima na záchodky, kývla hlavou a řekla: „Zůstaň tu, já pro ni dojdu!“

Téměř se rozběhla uličkou a úchytné boty dělaly *křup-křup*. Podařilo se mi zapnout pásy a pak do nás pořádně praštilo přetížení. Loď s námi mlátila ze strany na stranu, nahoru a dolů, a palubou se rozléhal křik, vřískot a nářek. Elaine se udržela na nohou, došla až k záchodkům a otevřela dveře speciální kartou, kterou nosila na šňůrce. Na chvíli zmizela vevnitř a vzápětí se vynořila s Irenkou. Ta se zoufale rozhlížela kolem dokola a kopala nohama. Elaine na ni ječela:

„Klid! Klid, broučku!“

Všemi na palubě zacloumal další sled prudkých manévrů. Zahlédl jsem, že jedna dívka vyletěla ze špatně zapnutých pásů a praštila se o strop. Chvilku se bezvládně vznášela a pak mi prosvítila nad hlavou, zmizela někde za mnou a ozvalo se nechutné *bum*.

Nicméně Elaine držela Irenku pevně a vyrazila s ní ke mně, ale vtom přišel tak strašný náraz, až mi cvakly zuby, a zpod podlahy se začalo rozléhat úpění a skučení.

Najednou jsem dostal pocit, že mi snad prasknou bubínky, a na chvíli jsem si uvědomil, že jsme byli zasaženi. Elaine a Irenka na mě prostě jen hleděly, obě utvářely ústy ohromené o a unikající vzduch jim cuchal vlasy.

Pak z opěrky na sedačce vylétl oranžový dekompresní štít, snesl se na mě jako rubáš a zavřel se.

Zařval jsem Irenčino jméno, snažil jsem se rozepnout si pás přes prsa a při tom jsem vykukoval okýnkem ve štítu a viděl palubu jako ve zlém snu, všude blikala rudá světla a podlaha se trhala na kusy. Podařilo se nám vyměnit si se sestřičkou poslední pohled a Irenka malou pusou zavřískala: *Mirku!* Pak se všechno překlátilo, zamáčklo mě to do sedačky a dekompresní štít kolem mě začal plácet a pleskat sebou.

* * *

Když jsem přišel k sobě, byl jsem skrznastrz otupělý. Děsně mě bolely uši a celý předek košile jsem měl špinavý od krve z nosu. Bylo mi to jedno. Dlouhou dobu jsem jen seděl s pevně zavřenými očima a znovu si v duchu přehrával, jak sestřička neslyšně křičí moje jméno.

Nakonec jsem ucítil, že se mi z prsou dere ohromný řev. Jakmile se ze mě vydral, dlouhé minuty jsem kvílel a upatlával si obličej a ruce smrkanci, slzami a krví. Když to přešlo, byl jsem tělesně i citově tak vyčerpaný, že jsem sebral sílu jen k tomu,

abych párkrát naposledy popotáhl, a pak už jsem zase necítil skoro nic.

Hodiny plynuly. Nehýbal jsem se, dokud si moje střevo nezačala stěžovat, a přečetl jsem si na malé LCD obrazovce na područce sedačky pokyny pro stav nouze. Dekompresní štít se nafoukl jako balon a udělal mi trochu místa. A tak jsem si rozepnul pásy a podle instrukcí odtáhl kus čalounění ze sedačky, odkryl jícen nouzového záchodu pro použití ve stavu beztlíže a vykonal potřebu. Potom jsem prostě seděl, civěl okýnkem ve štítu a sledoval, jak se kolem mě pozvolna otáčí černý vesmír posetý hvězdami.

Došlo mi, že jsem při dekompresi vyletěl z lodi nebo že byla sedačka navržena tak, aby nás v případě nouze katapultovala. Vlastně na tom nezáleželo. Irenka umřela pět metrů ode mě a já tomu mohl nanejvýš přihlížet.

Zklamal jsem ji. A zklamal jsem tátu, který mi řekl, ať na ni dávám pozor.

Hrozně jsem si přál zmizet ze světa.

Vydral se ze mě další řev, ale všechny síly mě už opustily.

Zase jsem usnul.

* * *

Probudil jsem se s leknutím.

Dekompresní štít kolem mě pomalu splaskával.

Rychle jsem poklepal na LCD na područce, začal se divit, proč systém nespustil poplach, a zjistil, že se dekompresní štít sám stahuje do opěrky pro hlavu.

Na chvíli jsem se schouлил, protože jsem čekal vesmírné vzduchoprázdno, ale uviděl jsem, že jsem v osvětlené, železnými žebry lemované chodbě... nějaké jiné lodi?

Seděl jsem sám v pravoúhlé místnosti s vysokým stropem. Byla obrovská, aspoň tedy oproti palubě lodi, na které jsme původně unikli s Irenkou.

Irenka. Zalila mě prudká vlna sklíčenosti, přitáhl jsem si ochrnutá kolena k tělu a zabořil do nich hlavu. V duchu se mi zas a znovu přehrávala sestřina zoufalá smrt, a tak jsem si začal pomalu bušit čelem do česek, protože jsem tu hrůzu nedokázal zastavit. Zůstane to takhle navždycky? Pořád Irenku uvidím, bude přede mnou milionkrát umírat, aniž bych s tím mohl něco udělat?

Na druhé straně velkého prostoru něco zařinčelo, a tak jsem rázně zvedl hlavu. Uviděl jsem, že se tam otevírá kulatý průchod.

Srdce mi začalo splašeně bušit do hrudi. Zůstal jsem v sedačce a díval se, jak otvorem proplula nějaká malá postava v bílých splývacích šatech podobných pyžamu a přicvakla se botami k podlaze.

K mému údivu to byla stará žena.

Měla vrásčitou kůži černou jako uhlé a oči s velkými tmavými duhovkami.

Upřela na mě pohled. Vůbec nemrkala. Potom rychle *křup-křup-křup* vykročila ke mně.

„Ten kluk je v hrozném stavu, Howarde,“ řekla, ale ne mně. Mluvila americkou angličtinou, ovšem s výrazným přízvukem, jaký jsem zatím slyšel jen v televizi. Když došla blíž, všiml jsem si, že má v uchu nějaký malý přístroj – sluchátko s mikrofonom. Jenom jsem na ni koukal a ona si pomalu dřepala kousek od sedačky a prohlížela si můj obličej, zaschlou krev na košili a to, jak se mi mírně třesou zaťaté pěsti a ruce kolem kolen.

„Máš nějaký jméno, synu?“

„Miroslaw,“ opáčil jsem a kvůli zaschlému hleny a krvi v nose to znělo, jako bych měl hroznou rýmu.

„Takže seš... Rus?“

„Polák.“

„No, můžeš děkovat Bohu, že nám ten tvůj malej záchrannej člun vletěl do cesty, Mirosławe z Polska. Vražednejm družicím toho při útoku na Jupiter moc neuniklo. Dokud neodletěly, nechali jsme s Howardem observatoř potmě. Pak jsme provedli prakovej skok a jsme fuč.“

„Co to má znamenat?“

„Všecko je teď automatika. Už není žádný vojsko, zůstaly jenom vojenský stroje. Vražedný družice vnímají jako terč *úplně všechno*. A tak jsme s Howardem usoudili, že uděláme nejlíp, když zmizíme.“

„Kam?“

„Ke Kuiperově pásu. Jinam to nejde. Hodláme najít Průzkumníky.“

Průzkumníci. Slýchal jsem o nich na škole: podnikali soukromě financované lety do hlubokého vesmíru, aby zjistili, jestli za Neptunem neleží úrodná půda ke kolonizaci. Všechny výpravy přestaly posílat data, jakmile minuly oběžnou dráhu Pluta. Obecně se mělo za to, že pomřely.

Ale skutečně se tak stalo?

Jenže hlavní pro mě teď byla smrt Irenky, a tak jsem se Průzkumníky nijak netrápil. Dál jsem si objímal kolena a zíral za tu starou ženu jen tak do prázdna.

„Jsem Tabita,“ představila se a natáhla ke mně ruku.

„Díky, že jste mě našli,“ odvětil jsem a slabě jsem jí s tou rukou potřásl.

„Nevypadáš zrovna nadšeně, Mirosławe.“

„Mirku. Sestřička mi říkala Mirku. Ona... ona...“

Nedokázal jsem to říct, ale zjevně jsem ani nemusel. Tabita mi přiložila starý sukovitý prst ke rtům.

„Klid, hochu. Přezilš Ďáblův den. Pojď, umyješ se.“

Dovolil jsem jí, aby mě vzala za ruku a vytáhla ze sedačky. Šla díky úchytným botám po palubě a mě vlekla vzduchem za sebou. Mířili jsme k průchodu, kterým vstoupila.

Všimla si, že mi nohy jen tak vlají a že jsem při průlezu otvorem použil pouze ruce a přitahoval se podél madel.

„Nemůžeš chodit?“ zeptala se.

Přikývl jsem. Okamžitě si mě otočila a začala pátrat po zranění, ale odstrčil jsem ji. „Nic se mi nestalo. Jsem ochrnutej. Od narození.“

„Pro smilování,“ hlesla. „No, Mirku, tak to se my dva prostě budeme muset snažit, jak jen to půjde.“

„A co Howard?“ nadhodil jsem.

„To je můj muž. Za chvíli se s ním seznámíš.“

* * *

Howard a Tabita Marshallovi pocházeli z Virginie. Dostali práci na jedné z šesti původních Humasonových mobilních plošin s vesmírnými teleskopy, zamlada na ní sloužili jako technici a později převzali observatoř.

Zatímco jsme spolu mluvili, pomohla mi Tabita svléknout si košili a začala mi oplachovat obličej.

„NASA nám řekla, že teleskop je už moc starej a hodlaj ho vyřadit z provozu, jenže mně s Howardem se na něm hrozně líbilo, protože jsme díky němu byli blíž k tichý boží velkoleposti. Astronomové a další se sbalili a odletěli, ale my zůstali. Nejdřív na protest. Ale nakonec to NASA vzdala a nechala nás pracovat. Až do války jsme posílali data.“

Dozvěděl jsem se, že Howard vlastně před několika lety umřel, ale že ho nahráli do počítače a řídí teď observatoř jako její mozek. Slyšel jsem, že se to tak občas dělá při hodně dlouhých výpravách do hlubokého vesmíru, když se dobrovolně nabídne pilot, který je už příliš starý nebo nemocný, než aby letěl dál.

Byla to taková pokusná záležitost a spousta lidí na Zemi jí pořád tak docela nevěřila. Při rozhovoru s Howardem jsem si připadal trochu jako při rozhovoru s nějakým smyšleným kamarádem, protože jsem měl pocit, že je všude a zároveň nikde.

Samotnou observatoř představoval rozlezlý komplex postavený na malinkém kousku skály bohaté na rudu, který odpálili z jednoho trojanského asteroidu, co obíhá Jupiter. Když ze soustavy vnitřních planet přiletěly zabíjäcké družice a pustily se do útoku na jupiterské kolonie, Howard vypnul všechno aktivní vybavení, které vypnout mohl, nechal observatoř „potmě“ a doufal, že je s Tabitou žádná družice nezaměří.

Moje sedačka čirou náhodou zkřížila těm dvěma cestu, a když Howardova pasivní čidla zachytila známky života, trvala Tabita na tom, aby mě navzdory veškerému nebezpečí vzali k sobě.

Nevěděl jsem, co na to říct, a tak jsem skoro pořád mlčel a většinu mluvení nechával na Tabitě – nebo Tab, jak chtěla, abych jí říkal.

Doslova přetékala příběhy, odvahou a neodolatelně dobrou náladou, takže jsem skoro zapomněl na ztrápenost, která se mi zakousla do srdce, když umřela Irenka. Ale dvojitá ztráta sestry i rodičů se mě držela jako bolest zubů – pořád ne a ne přejít a přestat bolet.

S Tabinou pomocí jsem se umyl a nasoukal do kombinézy, která mi byla velká a podobala se té její, a pak mi ukázala celou stanici. Většina oddělení byla zavřená a prochladlá, protože o údržbu se staraly především automatické mechanismy observatoře a Tab stačilo k práci a k životu jen pár místností. Ve stavu beztláče byla jako ryba ve vodě a vzala mě i do centrifugy, kde každý den alespoň pár hodin cvičila a nechávala na sebe působit dostředivou gravitaci, aby jí neslábly svaly a kosti.

„Vím, že nemůžeš hejbat nohama, Mirku,“ prohodila, „ale i tak ti vymyslíme nějakou pravidelnou sestavu. Zatím ti otevřeme a nachystáme jeden z pokojů. Někakou dobu tu nejspíš pobudeš jako náš host.“

Zastavil jsem se.

„A co když nechci?“ řekl jsem.

Tab se na mě zadívala s nadzvednutým obočím. Ocelově šedé, nakrátko střižené vlasy jí trčely z hlavy jako chumel pruhovaných prstýnků.

„To si, chlapče, myslíš, že máš v tuhle chvíli na vybranou?“

„Táta říkal, že člověk má vždycky na vybranou.“

Tab otevřela pusku a užuž chtěla něco namítnout, ale pak se zarazila a věnovala mi bedlivý pohled.

„To máš recht, hochu. Bůh ti dal svobodnou vůli a mně nepřísluší, abych ti ji brala. Mohli bychom tě posadit do jednoho z našich člunů. Můžeš zkusit štěstí.“

Zíral jsem na ni. Jestli tu zůstanu, tak mě ta bolest nepřejde, za to bych dal ruku do ohně. Na druhou stranu jsem ale netušil, jestli bych se jí vůbec dokázal zbavit nějak jinak.

Z očí mi opět vyhrkly horké slzy, a tak jsem si je začal zuřivě stírat rukávem od kombinézy.

Polsky jsem zaklel.

Tab si povzdychla a snesla se o něco níž, abychom si hleděli z očí do očí. Pak promluvila s obzvlášť silným jižanským černošským přízvukem.

„Je zatracená škoda, že se tohle všechno muselo stát, Miroslawe. Tvá rodina. Má rodina. Všichni naši drazí jsou fuč. Armageddon přišel, odešel a my jsme tu zůstali. Z čehož vyplývá, že s náma má Pán ještě nějaký plány. Ta tvá sedačka nepřiletěla ke mně a k Howardovi jen tak náhodou. Na to bych vzala jed. Netušim, co ještě ti táta říkal, ale povím ti, co říkával můj táta mně, když jsem byla ve tvém věku. Říkával, že bolesti se v tomhle životě člověk nevyhne. Za to můžou Adam a Eva.

Protože Pán potřebuje, abychom bolest poznali. Je to součást zkoušky. Sice tě bolesti nezabavím, ale můžu ti říct, že jednou budeme všichni souzeni podle toho, jak jsme tu svou snášeli, jak jsme ji využili a jak jsme díky ní plnili Pánovu vůli. Rozumíš?“

Nerozuměl jsem. Máma s tátou byli materialisti. Nikdy jsme nechodili do kostela. Tabin proslov mi zněl jako z nějaké učebnice dějepisu, ve které se píše o dobách, kdy si lidé mysleli, že je náboženství důležitější než věda. Bylo mi to cizí a byl jsem z toho nespůj, ale nedokázal jsem popřít naléhavost, se kterou to řekla. A nedokázal jsem popřít ani srdečnou vlídnost v jejím výrazu.

Ronil jsem potoky slz a přestal jsem si je utírat.

Irence by se Tab líbila. Bylo trestuhodné, že tu nebyla.

Pak jsem něco v tom smyslu zakňoural a ucítil jsem, že si mě Tab přitahuje. Málem mě rozdrtila v překvapivě pevném objetí.

Bylo to poprvé, co mě někdo objal – doopravdy objal –, od chvíle, co jsme se rozloučili s tátou.

Břečel jsem Tab na rameno a ona mě prostě dál držela a zpívala polohlasem takovou něžnou písničku, což byl, jak jsem se nakonec dozvěděl, chvalo zpěv.

* * *

Pochopitelně jsem se rozhodl, že zůstanu.

A bavili jsme se s Tab o Průzkumnících.

„Tak kde začneme?“ zeptal jsem se jí. „Nemůžeme pátrat jen tak naslepo.“

„Největší skupina Průzkumníků se údajně vydala stejnou cestou jako Pioneer 10. Nemohli bychom taky, Howarde?“

„Mrknu do souborů,“ odvětil Howard z reproduktorů ve stropě. „Á, tady to je. Ano, asi by to šlo. Máme kliku, že jsme z toho prakovýho skoku vyskočili tam, kde jsme vyskočili, jinak bysme teď letěli úplně na opačnou stranu. Ale budeme muset chvíli počkat, teď bych další skok neriskoval. Ještě nejsme dost daleko od Jupiteru.“

„Nevadí,“ opáčila Tab. „Myslím, že čas patří mezi věci, co nám nedojdou.“

Nežertovala. I když jsme se neustále hnali vpřed, trvalo dva měsíce, než jsme proletěli přes oběžnou dráhu Pluta, a dalších osm, než jsme se dostali k vnitřní hranici Kuiperova pásu. Observatoř byla na dlouhé cesty dobře vybavená. O energii se starala bohatá zásoba paliva v podobě antihmoty a vzduch čistily velké hydroponní soustavy. Tab mě učila obsluhovat různé samočinné i manuální systémy observatoře a zas a znovu jsme dělali inventury všeho jídla a náhradních dílů. S Howardovou pomocí jsme si kreslili grafy a diagramy, abychom zjistili, jak dlouho nám všechno vydrží.

Tab s Howardem odhadovali, že pokud nedojde k poškození observatoře a budeme pravidelně upravovat kurz, vystačí nám všechny důležité věci na dvacet let. I kdyby selhal hlavní reaktor, záložní generátor radioaktivního rozpadu by nám poskytl energii na dalších deset.

Kdybychom vypnuli všechno, co není opravdu nezbytné nutné, tak by se tato čísla ztrojnásobila. Což znamená, že se musíme starat jen o to, aby se nám nic nestalo s hydroponní farmou, a budeme mít s Tab co jíst, pít a dýchat po celé desítky let.

Desítky let. Při pomyšlení na tak dlouhou osamocenou cestu mnou otřásl ledové zachvění.

Po šestnácti měsících přestal Howard monitorovat soustavu vnitřních planet. Nikdo nevolal o pomoc. Zůstaly jen automatické signály z pár zbylých smrttonosných strojů, které se dál řídily naprogramovanými rozkazy, i když muži a ženy, co jim je dali, byli dávno po smrti.

Nezachytili jsme ani automatickou komunikaci mezi loděmi,

ale jestli někdo přežil a unikl, udělal to nejspíš schválně tak jako my: v tichosti.

Několikrát jsme s Tab probírali, jestli bychom se neměli vrátit.

Ale kilometrů mezi Zemí a observatoří přibývalo a samotná myšlenka na návrat domů byla čím dál neskutečnější. Byli jsme už daleko za hranicemi naší planetární soustavy – ze Slunce se stala jen další tečka na hvězdnatém nebi. Jak bychom měli po návratu šance? Jak bychom po někom pátrali, kdybychom se museli vyhýbat robotickým zabíjákům?

Raději poletíme dál.

* * *

Na mé třinácté narozeniny mi Tab řekla, že ze mě udělá astronoma.

Nebylo to těžké, protože všechno potřebné jsme našli v Howardových databankách. A zaměstnávalo mě to, takže mi rychleji plynul čas a nemusel jsem uvažovat nad tím, nad čím jsem stále uvažovat nechtěl. Máma, táta i Irenka ve mně zůstali jako hluboké rány pokryté čerstvými strupy. Ale nějakým způsobem jsme se den za dnem sblížovali s Tab. A bolest byla o něco slabší a snesitelnější.

Pracovali jsme se senzory a dalším vybavením observatoře a třídili různé větší i menší objekty, které jim vlétaly do cesty.

Tab mi řekla, že navzdory rozšířené představě z minulých staletí netvoří hluboký vesmír naprostá prázdnota. Oblasti Kuiperova pásu a Oortova oblaku ve skutečnosti představují smíšené pole vesmírné sutí, z něhož se nevyhnutelně trousí řidší suť, která vyplňuje mezihvězdný prostor – kde vládnu planeta.

Planeta. Planety bez hvězd. Světy odkázané samy na sebe.

Neusídlili se Průzkumníci nakonec na jednom z nich? Po cestě, co se natáhla na celá staletí?

Howard občas změnil kurz a prozkoumali jsme nějakou anomálii, kterou nám odhalily naše úžasné senzory.

Nikdy jsme nic nenašli; i když komety a malé ledové světy byly zajímavé samy o sobě.

Většinou se jednalo o kamenná tělesa pokrytá skořápkou vodního a plynného ledu. Za Plutem jsou naprosto běžná.

Pouze na jednom jsme našli něco, co poukazovalo na lidi.

Z jednoho z mnoha kráterů malinkého světa podobného hrboлатé sněhové kouli vycházelo radioaktivní záření.

Blížší ohledání teleskopy nám odhalilo stopy po dávno opuštěných dolech.

I když byly opuštěné, Tab při průletu velínem observatoře výskla, zatočila se a zavrtěla boky a Howard začal drmolit s takovým nadšením, jaké mu jen počítačové chladná mysl dovolila.

Dolétli jsme k tomu ledovému tělesu blíž a pak jsme se na něj já a Tab vydali v jednom ze dvou člunů. Přistáli jsme a oblékli se do skafandrů – Tab mi ten můj do značné míry upravila, aby mi seděl –, ale čekalo nás zklamání, našli jsme totiž jen odpad s ledovou krustou a malou kopu použitého štěpného materiálu.

Žádné vzkazy. Ani vodítko, jak dlouho se tu Průzkumníci zdrželi nebo kam odletěli.

Ale nenašli jsme ani známky po Pioneeru 10.

Pokračovali jsme v letu.

Během následujících dvou let jsme našli podobné důlní zastávky na podobných světech ještě dvakrát. Průzkumníci potřebovali izotopy vodíku a reakční masu pro fúzní motory. Vzdálenost, jakou jsme díky pohonu na antihmotu urazili za pouhých pár let, letěli určitě mnoho desetiletí.

Tab se odvážila vystřelit před observatoř tenký kužel aktivní komunikace.

Celé týdny jsme čekali na odpověď, ale žádná nepřišla.

Touha spatřit nějaké živé lidi mě začala užírat jako svrbění. Chyběli mi rodiče, ale chyběl mi i domov, široká otevřená náměstí a parky, kde jsem mohl na elektrickém vozíku kličkovat mezi kašnami, plašit holuby a smát se, jak už to ke klukům patří.

Po lodních nocích se mi začalo zdávat o domově a... o dalších věcech. Stydl jsem se o nich mluvit s Tab. Snáz se mi o nich mluvilo s Howardem, protože to byl kdysi muž a předtím taky mladý kluk.

Říkal, že ho překvapuje, že mé tělo reaguje tak, jak reaguje, přestože jsem nikdy nic necítil pod úrovní kyčlí. Když se naše rozhovory stočily výslovně k ženám a k ženským tělům, zdráhavě mi umožnil přístup do databáze obrázků, které si schovával – obrázků, které by pohoršily mámu, kdyby mě přistihla, jak si je doma prohlížím na laptopu.

„Před Tab ani muk,“ upozornil mě bratrsky. „Kdyby se dozvěděla, že jsem ti je ukázal, hned by mě vymazala, na to vem jed.“

Slíbil jsem mu, že o tom pomlčím, a byl jsem dokonce rád, že můžu něco sdílet s jiným příslušníkem svého pohlaví, byť nahraným v počítači. Bavili jsme se s Howardem čím dál víc, a i když jsme si s Tab byli pořád blízcí, postupně jsme se odcizovali. Jedné noci si myslela, že už spím, ale já vyklouzl z postele a tiše prolétl vzduchem až ke dveřím do jejího pokoje a poslouchal, jak se baví s Howardem. Máma by řekla, že vedou postelový rozhovor, ale to by bylo zvláštní, protože Howard se svou ženou v posteli vlastně neležel.

„Brzo z něj bude muž,“ pronesla Tab smutně.

„Muž se z něj stal, když přišel o táta,“ odpověděl Howard.

„Asi jo. Ale nedokážeš si ani představit, jak jsem byla ráda, že se konečně můžu starat o dítě. Tak jsme se spolu snažili, tolik let. A nic. A pak mi Bůh na starý kolena seslal kluka, úplně jako Sáře. Až na to, že jsem si neužila jeho dětství. Když k nám přišel, byl už docela velkej, a teď...“

Tiše se rozplakala a já ucítil, že se mi v krku dělá knedlík.

„Je to hodnej kluk, Tabito. To víme oba. A myslím, že tě má rád. Když se s ním bavím, tak to neříká, ale je to z něj cítit.“

Tab vyštěkla uštěpačným smíchem. „Ha! Počítačovej chlap, co cítí!“

„Víš, jak jsem to myslel, ženská. Teď se uklidni. Podle senzorů stojí za dvěma. Nejspíš slyšel všechno, co jsme říkali.“

„Promiňte,“ ozval jsem se a vplul s ostýchavým úsměvem dovnitř.

Tab si utírala slzy. „Neomlouvej se, Mirku. Jsem prostě jen smutná stará paní, co nikdy nedostala příležitost zplodit vlastní děti. Jestli se k tobě moc připoutávám, nic si z toho nedělej.“

Vlastně jsem si z toho nic nedělal. Nevadilo mi to. Vůbec.

Odrázel jsem se rukama od veřejí, chytil ji do medvědího objetí a stiskl tak silně, jak stiskla ona mě toho dne, kdy jsem se rozhodl, že zůstanu s novou rodinou a vydám se hledat Průzkumníky.

Znovu se rozplakala, ale tentokrát samou radostí, a já Tabitě a Howardovi Marshallovým řekl, jak moc je mám rád a jak jsem jim vděčný za to, že mě našli a poskytli mi domov, když mě život připravil o všechno, co k domovu patří.

* * *

Když mi bylo šestnáct, tušil jsem, že plná tíha toho, že se lidstvo samo vyhladilo, na má bedra teprve dolehne. Něco zásadního ve mně bylo pořád lhostejné vůči myšlence, že všichni ze-

mřeli a všechny lidské artefakty na doslova všech světech změnila antihmota prach. Jaká ironie, že jedinou zachovalou upomínkou lidské existence se nejspíš stali poslední zbylí váleční roboti, kteří dál slídili po Sluneční soustavě a pátrali po neexistujících cítelech a nepřítelích. Byly to depresivní úvahy a deprese se opět stala mým častým společníkem.

Vážně by se mi líbilo mít tu ještě nějakou mladou ženu, se kterou bych se mohl bavit, které bych se mohl dotýkat, kterou bych mohl v noci držet v náručí. Ale vypadalo to, že v životě neuvidím jinou ženu než Tabitu, a to mě začalo dopalovat víc než cokoli jiného.

S tajnou Howardovou pomocí jsem začal destilovat líh z obilí, které jsme pěstovali pod kopulemi.

Zanedlouho si začal dělat starosti, že má na svědomí alkoholia.

Ale jak jinak jsem to měl snášet? Má minulost byla mrtvá a budoucnost neznámá. Jediný živý mladík v celém vesmíru!

Stesk po domově a nezacilená nadřazenost mé deprese ještě zesilovaly a dodávaly jim na zdumčivosti.

Začal jsem pít denně. Sám. V soukromém modulu, který jsem si postavil u vnější strany základů observatoře, aby se mě Tab nemohla dotýkat ani se mnou mluvit. Zanedbával jsem každodenní cvičení v centrifuze. Co bych se dřel? Jaká mě teď čeká budoucnost? Když jsem odlétal ze Země, byl jsem mladý, a mladý zůstanu ještě dlouho. Ale k čemu mi to bude, když mi bude chybět radost? A přítelkyně? Uvědomil jsem si, že přes den bez ustání přemýšlím o všech starších holkách, které mě kdy přitahovaly: o jejich tvářích, výrazech, o tom, jak se smály a vztekaly, jak jim klouzala těla pod oblečením. Došlo to tak daleko, že jsem si začal říkat, že bych byl u vytržení, i kdybych potkal jednu jedinou živou ženu, ať už by vypadala jakkoli. Stačilo by mi, že bych se měl s kým objímat a že by mi ta objetí oplácel někdo, kdo není tak starý, že by klidně mohl být mou babičkou.

Začal jsem se odcizovat Howardovi i Tabitě.

Měl jsem jich plné zuby a myslím, že i oni mě měli po krk.

Zpočátku jsme se na celé dny, někdy dokonce i týdny, přestávali bavit a nakonec jsem téměř nevylézal ze soukromého modulu a nechával Howarda, ať si observatoř monitoruje a opečovává sám. Tabita mu pomáhat nechtěla.

Nejdřív mě to netrápilo, protože Howard stejně dělal skoro všechno i předtím.

Pak jsme jednoho dne zachytili signál.

Byl nepatrný. Pouze slabé rádiové vlny s binárním kódem.

Howard ho nedokázal dešifrovat, zpráva vypadala jako směsice zcela náhodných znaků – nekonečný proud jedniček a nul bez jakéhokoli řádu.

Ale to nevadilo. I tak jsme dostali znamení, že jsme na správné cestě. A to úplně stačilo, abych se přinutil začít s odvykací kúrou.

Když jsme doletěli ke kometě, která signál vysílala, byl jsem už tak strýzlivý, že jsem se na ni mohl vydat ve člunu; a tak lidský, že jsem se poprvé po dlouhé době zase choval pěkně k Tab.

Na kometě jsem objevil tunel.

Na jeho konci jsem našel hrob: šedesát osm těl, všechna naprosto promrzlá a důstojně uložená.

Dlouhé dny jsem ho zkoumal. Uctivě jsem u mrtvých hledal něco, co by nám naznačilo, kam se vydali jejich živí druhové. Těla patřila různým rasám i pohlavím, a kdybych musel hádat, řekl bych, že to byli Američané. A nedalo se určit, jestli měli něco společného právě s těmi Průzkumníky, za kterými jsme letěli. I přesto byla jejich přítomnost prvním nezvratným důkazem, že lidé doletěli až sem, tak daleko od nyní již zničeného domova.

A to mi stačilo. Uctivě jsem procházel mezi mrtvými, opisoval si jména z ocelových známek připevněných k tělům a všechno digitálně fotil.

Když jsem se nakonec vrátil do observatoře, choval jsem se klidně.

Na Tabin vkus málem až moc.

Ale mrtví Průzkumníci mi pomohli překročit jistý práh, který jsem překročit musel, i když jsem si to předtím neuvědomoval, a rázem mě naplnilo nové odhodlání.

Rychle jsem si uklidil v soukromém modulu a vyhodil všechnen obilný chlast.

Pak jsem se pustil do vyčerpávajícího dohánění zanedbaných povinností a to jsem prokládal hojnými a srdečnými omluvami Tab i Howardovi. Netušil jsem, jestli člověk v počítači cítí bolest, ale bylo mi jasné, že mé chování posledních pár měsíců dělalo a trápilo Tab. Každopádně jsem se choval hrozně k oběma. Doufal jsem, že jim to časem nějak vynahradím. A oni byli opravdu rádi, a to, že jsem opět našel smysl života, je uklidnilo.

„Odpuštěno?“ zeptal jsem se nakonec jednoho dne, kdy už jsme se o observatoř starali, jak jsme měli, a poprvé po dlouhé době jsem jedl s Tab.

Rozhostilo se táhlé ticho.

„Odpuštěno,“ opáčila a nasadila mírný úsměv, při kterém jí vřele vystoupily vrásky v koutcích očí. Natáhla ke mně rozklepanou kostnatou ruku a já ji vděčně přijal a stiskl.

* * *

Desátého roku na cestě jsme narazili na první loď. Byla opuštěná. Vypleněná. Rozebraná do poslední použitelné součástky. Byla to jen kostra, doplněná dalším masovým hrotem.

Čtrnáctého roku jsme našli další tři lodě, ale i ty byly rozebrané a taky sloužily jako pomníky dalším, kteří přišli o život při plnění svého úkolu – nebo kteří ho za něj položili.

Tam jsem našel i děti; všechny byly příliš malé, než aby se narodily na Zemi. Pohled na jejich tělíčka ve mně vyvolával znepokojivé vzpomínky. Hrozně mi připomínaly Irenku.

Tab už byla tak stará, že zůstávala v observatoři, a nález dětí vnímala jako znamení nabádající k prozíravosti.

„Když nás Bůh připraví o schopnost plodit děti, tak nám dává najevo, že jsme se vážně odtrhli od Jeho krásy.“

Přemítal jsem nad tím, co řekla, a sledoval, jak opatrně proplová kuchyní nasoukaná do spousty oblečení, aby jí nebyla zima, kterou cítila jen ona. Během těch let se mě snažila přivést k víře. Páni, jak ta se snažila. Obzvláště když jsem se vrátil z toho velkého alkoholového flámu. Ale nikdy ve mně nezažehla tu správnou jiskru. Slyšel jsem, co mi říká, a neochotně jsem poslouchal, když četla z Písma, ale přestože jsem její víru respektoval, a dokonce i obdivoval, samotného mě netáhla.

Tam, kde ona cítila jistotu v boží úmysl, já necítil... vůbec nic. V dospívání jsem nad tím často uvažoval a bál se, že je ve mně nějaká mravní chyba. Teď už jsem se prostě smířil s tím, že jsem až moc po rodičích – a neumím odstrčit rozum na tak dlouho, abych se objal s ohněm a „uvěřil“.

Vždycky, když jsme se s Tab nedokázali na něčem shodnout, rozebíral jsem to s Howardem, protože ten manželčinu víru podporoval, aniž by se jí sám příliš oddával.

„Tabin tatík byl pastor,“ prozradil mi jedné noci, když jsme vedli tichý rozhovor ve velínu. „Bůh hrál v její rodině velkou roli, od otce až po nejmladší z dětí. Když jsme se poprvé setkali, tak jsem se toho docela bál. Zatáhla mě na takový setkání, kde se rozebírala Bible, a já se nechal, protože mi z ní máma taky četla a nijak mi to nevadilo. A Tabby, no... Byla to prostě za-

tracená kočka, říkal jsem si, že bych klidně přebrodl jezírko s piraněma, jen abych si k ní mohl přisednout a vzít ji za ruku.

Když zjistila, že jsem tě naučil pálit, pěkně se na mě naštvála. Skoro stejně, jako když se dozvěděla o těch obrázcích z pánskejš e-zinů.“

„Ona se o tom dozvěděla?“ zasmál jsem se. „Já jí nic neřekl, přísahám!“

„Vím, synu. To já. Nikdy jsem před ní neudržel tajemství, nikdy v životě.“

Zasmáli jsme se tomu oba, starý i mladý.

Povzdychl jsem si a dlouho jsem nic neříkal.

„Howarde, myslíš, že si někdy najdu ženu?“

Reproduktory mlčely. Přemýšlel.

„Jestli někdy doletíme ty Průzkumníky, kterejm jsme na stopě, tak jo. Rozhodně. Na takovýho krasavce, jako jsi ty, holky poletí.“

„Ale nemůžu chodit.“

„Pravda. Ale něco ti řeknu, ženský nechtějí skončit s nějakým vysokým sekáčem. Čím jsou starší a čím líp vědí, jak je těžký najít pořádnýho chlapa, tím víc si váží těch dobřejch, co se jim připlou do cesty. S tím si nelam hlavu, synu. Ta tvoje tam na tebe někde čeká.“

„Ale co když ji nedokážu–“

„To ať se vyřeší samo, synu. Teď se tím neužírej, ještě jsme stejně nikoho nenašli. Slyšíš?“

„Rozkaz, šéfe,“ opáčil jsem a přestal jsem to s ním řešit, i když mě to pořád hrozně tížilo.

Rozhostilo se další táhlé ticho.

„Howarde,“ řekl jsem.

„Copak, hochu?“

„Bolelo to?“

„Prosím?“

„Když tě nahrávali. A přetahovali do počítače. Bolelo to?“

„Ani ne.“

„Jaký to je?“

„To se nedá popsat.“

„Nemůžeš to aspoň zkusit?“

„Kdybych to zkusil, stejně by tě nejspíš jenom popletl. Ale abys neřekl, zkus si představit, že jdeš v noci spát a ráno se probudíš s obrovským tělem a máš stovku nových končetin, stovku nových očí, stovku nových úst... Člověk si na to vážně musí zvykat. Ale ne, nebolí to.“

„Brzo budeme muset nahrát Tab, co?“

„Ne. Přinutila mě, abych jí slíbil, že jí to nikdy neudělám. Bojí se, že by pak její duše nedoletěla k Ježíšovi.“

„Ale *tebe* nahrála.“

„To bylo něco jinýho. A věř mi, dopustila to jenom proto, že měla větší strach z toho, že zůstane sama, než že by se má duše ztratila někde mezi tímhle a oním světem. Časem si o mně myslím přestala dělat starosti. Ale pořád trvá na tom, že až nadejde její čas, nebudu jí bránit v odchodu.“

„To doopravdy věří, že se setká s Ježíšem?“

„To si piš, Mirku.“

„A co ty? Ty tomu taky věříš?“

Ticho.

„Chtěl bych tomu věřit, Mirku. Ale jestli se to taky počítá... to teda netuším.“

* * *

Skoro patnáct let po odletu od Jupiteru znenadání přišlo neštěstí.

Mikrometeorická bouře z tak černých a řídce rozmístěných kusů uhlíku, že jsme je nezahledli ani teleskopem, ani na radaru.

Zrovna jsem pomáhal Tab s oblékáním a úklidem na pokoji, a vtom se observatoř otřásla a z chodby se začalo ozývat podobné bušení jako při pořádné průtrži mračen.

„Howarde, co se to děje?“ zařvala Tab.

Nedočkali jsme se odpovědi, a tak jsme si vyměnili polekané pohledy, rychle vyrazili ke dveřím a vykoukli. Strop sršel jiskrami, prolétaly jím tenké šmouhy a dělaly díry i do podlahy. Spoustou centimetrů oceli a polykarbonátových plátů pronikal vesmírný prach – který vůči nám letěl relativní rychlostí několika desítek tisíc kilometrů za minutu. Tab mě chytila, čekali jsme u dveří, neodvažovali se hnout, děsivá světelná show pokračovala ještě několik minut a pak to konečně přestalo a já se vrhl k nejbližšímu panelu pro přístup k počítači a nechal si zobrazit, jak jsme na tom.

Byla to bída. Půlka observatoře se buď vypnula nebo přetížila. Co bylo ještě horší, pracovní stanice běžela na místním softwaru – odtržená od Howardova přímého řízení. Tak se pomalu snižoval tlak vzduchu, ale zatím ještě neklesl nebezpečně nízko.

Vyděšeně jsme s Tab prolétli několik set metrů po chodbě až k přístupovému otvoru k hlavním počítačům uloženým ve sklepe. Všiml jsem si, že i v poklopu je spousta dírek, tak malých, že skoro nejsou vidět. Pak jsem se spustil nohama napřed do útrob hlavního počítačového jádra, kde víc než dvě desítky let sídlila Howardova mysl – a možná i duše.

Databanky na tom byly špatně. Přišli jsme o celá pole. Počítačové centrum bylo navrženo tak, aby odolalo vesmírnému záření a slunečním erupcím, ale na něco takového nebylo vůbec stavěné. Zoufale jsem se snažil rozluštit logickou posloupnost pojistek proti selhání a Tab visela na madle, neovladatelně plakala a naříkala: „Howarde... ó, Howarde...“

Nevypadalo to vůbec dobře. Příliš mnoho polí bylo poškozených nebo mimo provoz. I kdybych nahrál zálohy, nepetržitá spolupráce mezi databankami, kterou Howard Marshall potřeboval k zachování vlastní osobnosti, byla přerušena. I kdybychom něco zachránili, Howard by to nejspíš nebyl.

Tab jsem nemusel vůbec nic vysvětlovat.

Prostě jen hleděla na všechna ta pole, z nichž mnohá mrkala červenými varovnými světly, a pořád opakovala manželovo jméno.

Později se odebrala do postele, aniž by se jakkoli zabývala tisícovkami mikroskopických dírek, jimiž nám unikal vzduch do vesmíru. Netrápilo ji ani další poškozené vybavení – opravy, které budou bez Howardovy pomoci takřka neproveditelné. Dokud jsme o něj nepřišli, vůbec mi nedošlo, jak jsme na něm s Tab závisli.

V záchvatu zběsilosti jsem spustil tolik samočinných programů, kolik jsem jen mohl. Rozjel jsem je na místních pracovních stanicích a serverech, abych neshodil životní podporu nebo něco podobně důležitého. Následující tři dny jsem strávil zachraňováním hydroponních farem, recyklačních přístrojů a dalších věcí, bez kterých bychom zaručeně zemřeli.

Ani to Tab moc nezajímalo.

Pokaždé, když jsem se na ni zaletěl podívat, vypadala o něco hůř.

Když jsem se stával naposledy, poletovala stočená kousek od postele. K hrudi si pevně tiskla starou zarámovanou fotku, na které byli s Howardem ještě mladí. Ze rtů jí splyval stejný chvalozpěv, jaký kdysi zpívala mně, když už toho na mě bylo moc.

Málem jsem na ni musel řvát, abych vůbec upoutal její pozornost.

„Vždyť je to jedno, Mirku. Pán si vzal Howarda a teď je na čase, abych šla taky.“

„Nemůžeš to jen tak vzdát!“ zavřeštěl jsem. „Jednou jsi mi